

MISTAKE IN PERFORMANCE. ON ANSCOMBE'S ACCOUNT OF ERROR IN ACTION

Cathrine Felix

Hva handler masteroppgaven din om?

Temaet er en form for menneskelig svikt, mer spesifikt forklart: tilfeller hvor man gjør noe annet enn det man har en intensjon om å gjøre – som i disse sitatene: «I walked to the bookcase to find my dictionary. In the process of taking it off the shelf, other books fell onto the floor. I put them back and returned to my desk without my book». «My office phone rang. I picked up the receiver and bellowed ‘Come in!’ at it.» «I wanted to toss my T-shirt in the laundry basket, but I tossed it in the toilet.» Antagelig er de fleste feilene vi gjør av en slik karakter som i disse eksemplene: Vi gjør feil uten at vi nødvendigvis begår en feilbedømmelse. Det vil si, personen som kaster skjorten i toalettet forveksler ikke toalettet med skittentøyskurven i den forstand at han tror at det er toalettskålen som er kurven. Aktøren er ikke så irrasjonell, men hva er det egentlig som skjer i slike tilfeller, og finnes det handlingsteorier som kan definere slike tilfeller som handlinger (i motsetning til det som rett og slett bare skjer med oss)?

Hva argumenterer du for/mot i oppgaven?

Jeg tror ovennevnte former for svikt er handlinger. Vi tar ansvar for dem, for eksempel ved at vi blir irriterte på oss selv når de forekommer, og vi kan klandre andre for dem. Min hypotese er at de tradisjonelle handlingsteoriene får problemer med å forklare dem som *handlinger* fordi det ofte settes et skarpt skille mellom det som er intensjonelt og det som ikke er intensjonelt. Det finnes ingen god metode for å skille mellom det som bare skjer med oss (for eksempel: å bli slått i bakken av et stormkast) og ting vi gjør uten å ha en intensjon om å gjøre det (i tilfeller av denne typen: ta salt i kaffen istedenfor sukker). Jeg hevder at Davidsons teori blir truffet av denne kritikken, fordi han definerer handling som noe som nødvendigvis må kunne beskrives som intensjonelt, mens disse tilfellene nettopp er karakterisert ved at de har et annet utfall enn det intenderte. Paprzycka har hevdet at ved hjelp av noen endringer kan Hornsbys handlingsteori godta denne formen for svikt som handlinger. Min påstand er at hennes prosjekt mislykkes. Jeg tror at Anscombe, derimot, presenterte en teori som kan takle disse tilfellene fordi hun opererer med et skille mellom «mistake in judgment» og «mistake in performance».

Hvorfor bør andre lese oppgaven din?

Fordi den tar opp aspekter ved handling som det er lett å overse når man jobber med tradisjonelle handlingsteorier i filosofi. Psykologer har jobbet mye med denne formen for menneskelig svikt, men filosofer har ikke gjort så mye på området. Uansett: Fremfor å anbefale min egen tekst, anbefaler jeg *Intention* av Anscombe.

Hva er dine planer for fremtiden?

Planen er at familien min skal ha det godt. Jeg vil gjerne fortsette å jobbe med filosofi. Også håper jeg at jeg etter hvert får råd til en hytte jeg bestandig har hatt lyst på.